

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
(वातावरण तथा विपद्धति क्षेत्रमा प्रशासन शाखा)
सिंहदरभाङ्गमण्डल माण्डौ

प.सं.: -२०८१/८२

च.न.: - वा.त.वि.व्य./ ८३

फोन नं. ४२००३१६
www.mofaga.gov.np
Email: cdms.mofaga@gmail.com

मिति: २०८१/०८/२६

नेपाल सम्वत् १९४५ थिलाध्व

श्री महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका, सबै

श्री गाउँपालिका, सबै

विषय: शीत लहर तथा चिसोबाट हुने क्षती न्यूनीकरण सम्बन्धमा ।

जाडो यामको समयमा खास गरी तराईका जिल्लाहरूमा चिसो तथा शीतलहर, हिमाली जिल्लाहरूमा हिमपात र अन्य जिल्लाहरूमा चिसोबाट मानिसहरूको असावधानीको कारणबाट स्वाँस प्रस्वास, रुधाखोकी, निमोनिया जस्ता स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याबाट धेरै मानिस विरामी हुने र केहीको मृत्युसमेत हुने गरेको छ । यस वर्ष पनि जाडोयाममा विगत वर्षमा जस्तै मौसमको प्रतिकूलता र वातावरणमा आउने परिवर्तनबाट शीतलहर चल्न सक्ने तथा चिसोका कारण मानव स्वास्थ्यमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्न सक्ने हुँदा देहाय वर्मोजिम व्यवस्था मिलाउनहुन मिति २०८१/०८/२६ नेपाल सरकार (सचिवस्तर) को निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

१. जाडोयाममा हुनसक्ने स्वस्थ्य सम्बन्धी समस्यालाई न्यूनीकरण गर्न जनचेतनामूलक कार्यक्रम स्वास्थ्य विपयगत महाशाखा/शाखाले तत्काल सञ्चालन गर्ने र स्वास्थ्यकर्मी तथा औपधिहरु तयारी अवस्थामा राख्ने व्यवस्था मिलाउने,

२. शीतलहरबाट सुरक्षित रहन तपसिल वर्मोजिम सचेतनात्मक सन्देश सहित आवश्यक व्यवस्था मिलाउने:

सचेतनात्मक सन्देश:

- जाडो यामको लागि समयमै न्यानो कपडाको जोहो गरौ,
- शीतलहरको समयमा घर बाहिर खुला स्थानमा धेरै समय नविताओ,
- घर बाहिर निस्कनु परेमा वा धेरै समय विताउनु पर्ने भएमा न्यानो कपडा लगाओ,
- रातको समयमा न्यानो सिरक, कम्बल जस्ता ओइने प्रयोग गर्ने र घर भित्र राति सुत्दा शरीरका साथे अनिवार्यरूपमा छाती तथा टाउको ढाक्ने प्रवन्ध मिलाओ,
- शीतलहर चलेको समयमा शीत नपर्ने सुरक्षित टाउँमा आगो तापेर शरीरलाई न्यानो राख्ने, छाती र टाउकोलाई विशेष गोरेर चिसोबाट जोगाओ,

नतिजामुखी प्रशासन, समृद्धि र सुशासन

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
(वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा)
सिंहदरवार, काठमाण्डौ

प.सं.: -२०८१/८२

च.नं.: - वा.त.वि.व्य./

फोन नं. ४२००३६
www.mofaga.gov.np
Email edms.mofaga@gmail.com

- चिसोको समयमा शरीरलाई चाहिने आवश्यक खानेकुरा र पर्यास मात्रामा तातो र झोलिलो खानेकुराहरू खाने,
- वालबालिका, वृद्ध-वृद्धा, गर्भवती महिला तथा विरामीहरूको हेरचाहमा विशेष सर्कता अपनाउने, वालबालिकाहरूलाई न्यानो अवस्थामा राख्ने,
- शीतलहर चलेको वेलामा पाल्तु पशुपंक्षीहरूलाई सकेसम्म खुला स्थानमा चराउन नलैजाने, घर टहरामै राख्नेर पर्यास घाँस पराल र दाना दिने,
- चिसोका कारण विरामी भएमा तत्कालै नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा तुरन्त उपचारको लागि जाने,
- चिसोका कारण पशुपंक्षी विरामी भएमा नजिकैको पशु चिकित्सालयमा तुरन्तै समर्क गरी औपधोपचार गर्ने,
- कोठा भित्र आगो, मकल, हिटर लगाएतवाट तातो पार्दा पर्यास भेन्टिलेशन (हावा आवगतजावत) को व्यवस्था मिलाउने,
- शीतलहरवाट हुन सक्ने कृपिवाली र पशुपंक्षीको क्षतीलाई न्यून गर्न सेड, छाप्रो, छानो, पालिटिक लगाएतका सरचनाद्वारा सुरक्षित गर्ने,

आवश्यक व्यवस्था मिलाउने:

- शीतलहरको प्रभाव न्यून पार्न नगरपालिका तथा गाउँपालकाहरूले जोखिममा रहेका विपन्न तथा गरीब परिवारहरूको पहिचान गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा पर्यास मात्रामा ईन्धन, दाउरा, कम्बल तथा खद्यन्त वितरणको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
- नगरपालिका तथा गाउँपालकाहरूमा रहेका सुरक्षा निकाय तथा कृयाशिल संघ संस्थाहरूको समन्वयमा शीतलहरको प्रभाववाट बचाउन पूर्वतयारी तथा अन्य आवश्यक प्रवन्ध मिलाउने ।

बोधार्थः

श्री गृह मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाण्डौ

श्री सूचना तथा प्रविधि शाखा, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, (आवश्यक समन्वय गरिदिनहुन)।

(जय राम उप्रेती)
शाखा अधिकृत